

Utgiftsområde 3

Skatt, tull och exekution

Utgiftsområde 3 – Skatt, tull och exekution

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	5
2.1	Utgiftsområdets omfattning.....	5
2.2	Utgiftsutveckling.....	5
2.3	Mål för utgiftsområdet.....	6
2.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	6
2.5	Resultatredovisning.....	6
2.5.1	Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn	6
2.5.2	Bidra till ett välfungerande samhälle.....	11
2.5.3	Motverka brottslighet.....	14
2.6	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	16
2.6.1	Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn	16
2.6.2	Bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag ...	17
2.6.3	Motverka brottslighet.....	17
2.7	Politikens inriktning	17
2.7.1	Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn	17
2.7.2	Bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag ...	18
2.7.3	Motverka brottslighet.....	19
2.8	Budgetförslag.....	19
2.8.1	1:1 Skatteverket.....	19
2.8.2	1:2 Tullverket	22
2.8.3	1:3 Kronofogdemyndigheten.....	23

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt tabell 1.1.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1	Skatteverket	8 199 362
1:2	Tullverket	2 588 670
1:3	Kronofogdemyndigheten	2 135 259
Summa		12 923 291

2 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Efter ett val som inneburit ett regeringsskifte ska budgetpropositionen överlämnas till riksdagen inom tre veckor efter det att en ny regering har tillträtt. Denna budgetproposition omfattar, trots den korta tid som stått till förfogande, många viktiga reformer. Det har dock inte varit möjligt för regeringen att föreslå nya mål för utgiftsområden eller ge den redovisning av resultat som enligt budgetlagen (2011:203) ska ingå i budgetpropositionen ett innehåll som fullt ut återspeglar regeringens politik.

2.1 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution omfattar huvuduppgifterna att besluta och ta in skatter, tullar och avgifter. Nära knutet till och starkt integrerat med huvuduppgifterna finns verksamheter som folkbokföring, id-kort, gränsskydd och verkställighet av betalningsanspråk. Inom skatte-, tull- och exekutionsområdet ingår också att förebygga och motverka brott. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter inom respektive område.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

	Utfall 2021	Budget 2022 ¹	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
1:1 Skatteverket	8 173	8 305	8 311	8 199	8 461	8 604
1:2 Tullverket	2 276	2 482	2 471	2 589	2 783	2 642
1:3 Kronofogdemyndigheten	2 085	2 145	2 132	2 135	2 128	2 178
Totalt för utgiftsområde 03 Skatt, tull och exekution	12 534	12 932	12 914	12 923	13 372	13 424

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2022–2025 för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Miljoner kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	12 830	12 830	12 830
Pris- och löneomräkning ²	161	446	695
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-67	96	-100
<i>varav BP23³</i>	<i>84</i>	<i>253</i>	<i>253</i>
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Övrigt			
Ny utgiftsram	12 923	13 372	13 424

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Utgiftsområdets sammanlagda utgifter uppgick 2021 till ca 12,5 miljarder kronor. Prognosen för utfallet 2022 är ca 500 miljoner kronor högre, vilket är ca 100 miljoner

kronor högre än anvisade anslag. Föreslagen anslagsnivå för utgiftsområdet 2023 är ca 80 miljarder kronor lägre än vad som budgeterats för 2022. Minskningen beror på planerliga förändringar av anslagen enligt tidigare beslutade, föreslagna och aviserade reformer.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet är att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:SkU1, rskr. 2017/18:78).

2.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Till stöd för resultatbedömningen är bl.a. respektive myndighets årsredovisning, utvärderingar, rapporter och Riksrevisionens iakttagelser. Antalet resultatindikatorer och bedömningsgrunder har begränsats för att det ska bli tydligare vilka som är centrala för resultatbedömningen. Resultatindikatorer och bedömningsgrunder som beskriver resultatet för verksamhet som bidrar till att målet för utgiftsområdet uppnås är

- totalt inbetalda skatter, tullar, avgifter och indrivna belopp
- uppbördsförlustens storlek
- skattefelets storlek och utveckling
- folkbokföringsfelets storlek och utveckling
- fastställda fordringar och skuldsanering
- myndigheternas rankning och resultat i kvalitets- och anseendemätningar
- samhällsnytta av beslag av narkotika och dopningsmedel, alkohol- och tobaksbeslag, och
- utmätt belopp i arbetet med att förebygga och motverka brott.

Den sista indikatorn är ny och har lagts till för att följa resultatet av Kronofogdemyndighetens arbete för att förebygga och motverka brott.

2.5 Resultatredovisning

2.5.1 Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn Inbetalda skatter, tullar, avgifter och indrivna belopp ökade

Tabell 2.3 Totalt inbetalade skatter, tullar, avgifter och indrivna belopp

Miljarder kronor

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Inbetalda skatter och avgifter till Skatteverket, brutto	1 936,2	1 992,7	2 089,2	2 116,4	2 073,2	2 264,4
Inbetalda skatter och avgifter till Skatteverket, netto ¹	1 172,9	1 188,7	1 261,4	1 256,3	1 190,0	1 382,5
Inbetalda tullar, skatter och avgifter till Tullverket ²	6,8	7,0	7,8	7,7	7,1	8,2
Indrivet belopp av Kronofogdemyndigheten	10,6	11,6	11,9	12,6	11,8	12,6
Totalt inbetalda skatter, tullar, avgifter och indrivet belopp, brutto	1 953,6	2 011,3	2 108,9	2 136,7	2 092,1	2 285,2

¹ I nettot avgår utbetalning av kommunalskattemedel och kompensation för mervärdesskatt till kommuner och regioner.

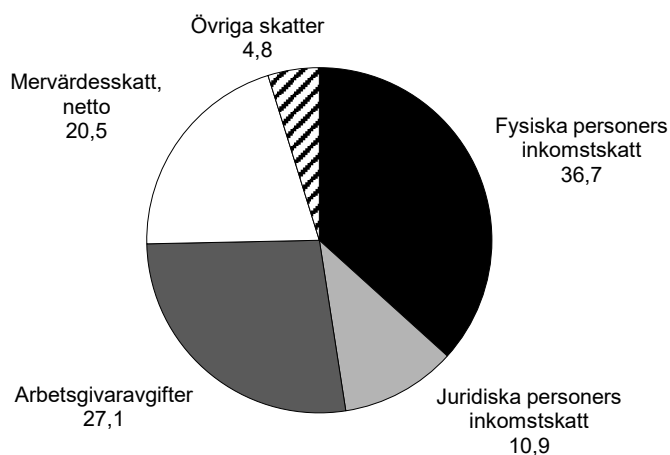
² Inbetald uppbörd som Tullverket redovisar mot inkomsttitel.

Källa: Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten.

Under 2021 ökade inbetalda skatter och avgifter till Skatteverket med 9,2 procent jämfört med 2020, vilket motsvarar 191 miljarder kronor. Fördelningen av inbetalda skatter framgår av diagram 2.1. Efter utbetalningar av kommunalskatte-medel m.m. var nettouppböörden 16,2 procent högre än 2020. Förändringen i inbetalda skatter berodde främst på förändringar av skatteregler, löner, priser och konjunkturläge. Samtliga skatteslag ökade och vid årsskiftet uppgick de tillfälliga anstånden med skatteinbetalningar till 30,5 miljarder kronor jämfört med 29,7 miljarder kronor vid förra årsskiftet.

Diagram 2.1 Inbetalda skatter fördelat på skatteslag

Procent

Källa: Skatteverket.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen skyndsamt ska göra en konsekvensanalys av Skatteverkets tolkning att konsultlösningar i vården är mervärdesskattepliktiga och vid behov återkomma med ett förslag som neutraliserar konsekvenserna för vårdgivare och patienter snarast möjligt (bet. 2018/19:SkU25, rskr. 2018/19:299). Regeringen beslutade i februari 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att undersöka förutsättningarna för förändrad lagstiftning i fråga om mervärdesskatt vid inhyrd vårdpersonal och inhyrd personal för social omsorg (dir. 2020:20). Uppdraget redovisades den 1 juni 2021 i betänkandet Mervärdesskatt vid inhyrd personal för vård och omsorg (SOU 2021:40). Utredningens slutsats var bland annat att det saknas förutsättningar att utvidga det nationella mervärdesskatte-undantaget för sjukvård på så sätt att det även skulle omfatta inhyrd vårdpersonal. Under perioden 2020–2022 avsatte regeringen 210 miljoner kronor årligen till regionerna för att de ska kunna ersätta de berörda aktörerna. Statsbidraget skulle möjliggöra för regionerna att underlätta för de privata vårdgivarna att anpassa sig till det nya rättsläget, t.ex. genom att omförhandla ingångna avtal. Regeringen bedömer att de vidtagna åtgärderna neutraliserar konsekvenserna för vårdgivare och patienter och anser inte att det finns behov av att vidta några ytterligare åtgärder. Tillkännagivandet är därmed tillgodosett och slutbehandlat.

Det totala importvärdet har ökat med ca 36 procent jämfört med föregående år, vilket till stor del beror på att e-handeln har ökat kraftigt till följd av pandemin, men även på grund av Storbritanniens utträde ur EU. Den inbetalda uppbörden för 2021 har också ökat kraftigt, med ca 16 procent, jämfört med 2020. Energivaror i form av olika olje-produkter är fortsatt den största importvarugruppen och utgjorde ca 15 procent av det totala importvärdet. Därefter kommer lax från Norge vilket förklaras av att Sverige är första EU-land för en stor del av importen av lax från Norge till EU. De vanligast förekommande importvarorna är dock tullfria vilket innebär att förändringar i

importen får stor påverkan på importvärdet men marginell påverkan på debiterade tullmedel.

Det totala exportvärdet för 2021 var nästan 793 miljarder kronor vilket även det är en ökning jämfört med 2020. Då det inte tas ut någon tull på varor vid export påverkas inte uppbörden. Personbilar utgjorde den värdemässigt största exportvarugruppen följt av farmaceutiska produkter och därefter energivaror i form av oljeprodukter. Storbritannien står för totalt 12 procent av det totala exportvärdet.

Indrivet belopp har ökat med ca 30 procent de senaste tio åren. Under 2021 ökade indrivet belopp med 743 miljoner kronor jämfört med föregående år. Av det indrivna beloppet hänfördes 5,7 miljarder kronor till statliga fordringsägare och 6,9 miljarder kronor till enskilda. Det indrivna beloppet till staten minskade med 22 miljoner kronor och beloppet till enskilda borgenärer ökade med 765 miljoner kronor jämfört med 2020. Löneutmätning är den åtgärd som ger störst betalning till borgenärer i enskilda mål. Det kom in något färre ärenden jämfört med föregående år. Två av tre skuldsatta var män.

Det totala antalet gäldenärer med skulder registrerade i Kronofogdemyndighetens indrivningsdatabas har legat på strax under 500 000 de senaste tio åren. Under samma period har befolkningen ökat och 2021 motsvarade antalet personer i registret strax över 3,6 procent av befolkningen. Det är i nivå med 2020 vilket är en historiskt låg nivå. Den totala skuld som Kronofogdemyndigheten har att driva in har dock ökat och under 2021 ökade den med ca 20,2 miljarder kronor.

Tabell 2.4 Den totala skuldens utveckling

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2020	2021
Total skuld ¹	105,0	106,3	106,6	124,4	144,6
Varav kvinnor	19,4	19,9	20,1	21,7	23,0
Varav män	59,3	61,6	62,5	65,6	71,5
Varav 18 – 30 år	4,3	5,0	4,9	5,7	6,2
Varav skulder till stat, kommun och regioner	40,4	39,1	36,1	41,3	50,7
Varav skulder till enskilda	64,6	67,2	70,5	83,1	93,9
Privatpersoners skulder totalt	78,7	81,5	82,7	87,3	94,4

¹ Inkluderar skulder som juridiska personer har hos Kronofogdemyndigheten. I de fall det finns ett solidariskt betalningsansvar har hela skulden tagits upp för samtliga solidariskt betalningsansvariga.

Källa: Kronofogdemyndigheten.

Uppbördsförlusterna ökade på grund av enstaka ärenden

Uppbördsförlusten är den andel av fastställda skatter respektive tullar och avgifter som inte har betalats till Skatteverket respektive Tullverket. För Skatteverket var uppbördsförlusterna 16,1 miljarder kronor 2021 vilket var 60,1 procent högre än 2020. Orsaken till ökningen var densamma som året innan, i ett par större skatteutredningar kopplade till omfattande mervärdesskattebedrägerier restfördes ca 5 miljarder kronor under 2021. Sammantaget har utredningar av ett begränsat antal företag medfört restföringar om totalt 10 miljarder kronor de senaste två åren. Utan dessa beslut hade uppbördsförlusterna som andel av totala skatter och avgifter varit i nivå med 2019 (0,27 procentenheter). Tullverkets uppbördsförluster minskade under 2021. Resultatet påverkas av två tullräkningar som omfattar totalt 5 miljoner kronor utställda på ett och samma företag. Skulder avseende skatter, avgifter och liknande offentligt rättsliga fordringar preskriberas efter fem år vilket innebär att den del av skulden som då inte är betald inte längre kan drivas in.

Tabell 2.5 Uppbördsförluster och preskriberat belopp

Procent och miljarder kronor

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Andel fastställda skatter och avgifter som inte har betalats till Skatteverket	0,24	0,29	0,23	0,24	0,48	0,71
Andel fastställda skatter och avgifter som inte har betalats till Tullverket	0,23	0,21	0,18	0,30	0,44	0,20
Totalt preskriberat belopp till stat, kommuner och regioner	7,9	7,2	7,6	7,8 ¹	5,1 ¹	5,4

¹ Beloppet har justerats ner jämfört med vad som tidigare rapporterats eftersom vissa transaktioner räknats två gånger.

Källa: Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten.

Pandemins effekter på ekonomin gjorde det svårt att bedöma skattefelets utveckling mellan 2020 och 2021

Skattefelet är skillnaden mellan de fastställda beloppen och de teoretiskt riktiga. Skattefelet presenteras per skatteslag, se tabell 2.6. Bedömningar av skattefelet är förknippade med stora osäkerheter och resultatet måste användas med stor försiktighet. Metodutveckling för att öka bedömningarnas fullständighet sker kontinuerligt och därför kan bedömningen av skattefelets storlek inte jämföras med den bedömning som redovisades i tidigare budgetpropositioner. Skillnader ska alltså inte tolkas som att skattefelet har förändrats. Skattefelsbedömningar för olika skatteslag kan inte heller jämföras med varandra eftersom uppskattningarna i olika utsträckning omfattar skattefel som inte är kontrollerbart eller är kontrollerbart med olika metoder.

Tabell 2.6 Skattefelets storlek

Miljarder kronor och procent

	Belopp	Andel av teoretisk skatt
Skatteslag och period		
Bolagsskatt, 2014–2018	3,2	3,6
Arbetsgivaravgift och egenavgift, 2014–2018	7,7	1,6
Skatt på inkomster av tjänst och näringsverksamhet, 2014–2018	12,0	1,5
Inkomstskatt för kapital, 2016–2018	8,0	8,6
Mervärdesskatt 2017–2019	12,4	2,7
Punktskatt alkohol, tobak och trängselskatt, 2019 och 2020	1,6	5,3

Källa: Skatteverket.

Sammantaget uppgick det totala beloppet i de delar för vilka skattefelet har kunnat beräknas till ca 45 miljarder kronor. Det bedömda skattefelet för bolagsskatten var ungefär två gånger högre för stora företag jämfört med små och medelstora företag, 2,2 miljarder kronor respektive 1,0 miljarder kronor. Skattefelet för arbetsgivaravgifter var däremot större för små och medelstora företag än för stora företag, men beträffande stora företag är osäkerheten stor. När det gäller skattefelet som resultat av felaktiga avdrag vid inkomst av tjänst stod män för 1,9 miljarder kronor och kvinnor för 1 miljard kronor. Av det kontrollerbara skattefelet för skatteslaget avsåg 80 procent felaktiga avdrag för resor till och från arbetet. Även när det gäller det kontrollerbara skattefelet för inkomst av kapital stod män för större del än kvinnor, 2,1 miljarder kronor respektive 1,5 miljarder kronor. Skattefelet för privatpersoners kapitalinkomster på finansiella tillgångar i utlandet bedömdes vara 4,4 miljarder kronor.

Skatteverket har bedömt skattefelets utveckling sammantaget genom indikatorer som speglar utvecklingen av skattefelet och faktorer som påverkar det. Attitydundersökningen bland privatpersoner som Skatteverket genomfört 2021 visade att kännedomen om personer som arbetat svart eller anlitat svart arbetskraft fortsatte att

minska. Män uppgav i större omfattning än kvinnor att de hade kännedom om dessa företeelser. Likaså visade undersökningen riktad till företag att upplevelsen av illojal konkurrens och kännedom om andra företagare som skattefuskare fortsatte att minska. Användningen av digitala tjänster fortsatte att öka 2021 vilket kan ses som en indikator på att förutsättningarna att göra rätt har förbättrats. Ett exempel var att digitala deklarationer från företag ökade till följd av möjligheten med filöverföring direkt från t.ex. en bokföringsbyrå. Indikatorer för felutrymme och resultatet från enkätfrågor om upplevd risk för upptäckt visade på en fördelaktig utveckling främst för företag. Indikatorerna om motivation och social tillit var oförändrade. Skatteverkets indikatorer gav därmed en bild av att skattefelet har minskat, men på grund av den påverkan som spridningen av sjukdomen covid-19 haft på ekonomin drog Skatteverket ingen slutsats för utvecklingen av skattefelet mellan 2020 och 2021.

Skatteverkets arbete med vägledning, ärendehantering, kontroll, strukturutveckling och attitydpåverkan resulterade i att skatt och avgifter fastställdes och betalades. Det bidrog till att skattefelet och uppbördsförlusterna begränsades. Digitala lösningar har underlättat för privatpersoner, företag och Skatteverket. Trots ökade volymer av inkomstdeklarationer, redovisningar av mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter under 2021 ökade inte den manuella hanteringen. Uppgiftslämnande av arbetsgivardeklaration på individnivå fortsatte att fungera bättre, men utvecklingsarbete kvarstår för att effektivt kunna ta tillvara kontrollmöjligheterna som regelverket ger. Med anledning av tillkommande arbetsuppgifter med anledning av pandemin (se avsnitt 2.5.2) gjordes omprioriteringar i kontrollverksamheten. Det innebär att kontrollerna riktade mot de högsta riskerna när det gäller privatpersoner, de breda integrerade kontrollerna av små och medelstora företag samt kontroll av transaktioner och resultatfördelning hos stora multinationella koncerner inte har kunnat genomföras i tillräcklig omfattning. Även antalet revisioner, kassaregister- och personallagarbesök minskade.

Även Tullverket ska bedöma skattefelets storlek, dvs. i vilken utsträckning varor som ska deklarerats faktiskt deklarerats, att deklarerade uppgifter är riktiga och att villkor som ställs vid olika förfaranden är uppfyllda. Inte heller Tullverket kan dock göra någon beräkning eller bedömning av det totala skattefelet eftersom det inte finns någon statistisk metod för att fastställa mörkertalet för import som inte har deklarerats. Tullverket kan därför inte med säkerhet kvantitativt beräkna skattefelets storlek och i vilken grad felet förändrats. Detta är inte unikt för Sverige utan gäller även tulladministrationer i övriga EU-länder. Tullverket tog 2016 i samarbete med Statistiska centralbyrån fram ett alternativt förfarande för att beräkna skattefelets storlek. Under 2021 genomfördes en uppdatering av siffrorna i modellen utifrån 2019 års importstatistik som visar en uppskattning av mörkertalet till 1,93 procent. Omräknat i pengar uppgår mörkertalet i det deklarerade flödet under året till 137 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med 2020 då samma beräkningsmetod visar ett belopp om 120 miljoner kronor.

Antalet tulldeklarationer ökade med 57 procent under 2021, vilket beror både på en fortsatt generell ökning av handeln och en ökning av handeln med länder utanför EU, där Storbritanniens utträde ur EU särskilt bidragit till en ökning av antalet exportdeklarationer. Även de manuella kontrollerna och varuundersökningarna såg en ökning för 2021 jämfört med föregående år. Tullverket har även infört fast kamera-bevakning vid vissa gränsövergångar vilket har ökat möjligheterna att identifiera kontrollobjekt samtidigt som det har en preventiv och brottsförebyggande effekt.

2.5.2 Bidra till ett välfungerande samhälle

Fler män än kvinnor felaktigt folkbokförda

Att uppgifterna i folkbokföringen speglar befolkningens bosättning, identitet och familjerättsliga förhållanden är en förutsättning för att samhällsfunktioner ska ha ett korrekt underlag för beslut och åtgärder. Folkbokföringsfelet är förekomsten av fel i förhållande till lagstiftningens krav. Skatteverket har redovisat en uppskattning av folkbokföringsfelets storlek från 2014 till 2019, se tabell 2.7.

Tabell 2.7 Folkbokföringsfelet¹ 2014–2019

Antal individer och procent

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Folkbokföringsfelet						
Totalt antal individer	189 300	188 200	192 000	195 500	198 100	214 300
<i>varav kvinnor</i>	<i>81 000</i>	<i>77 300</i>	<i>80 200</i>	<i>81 100</i>	<i>80 600</i>	<i>86 200</i>
<i>varav män</i>	<i>108 300</i>	<i>104 800</i>	<i>111 800</i>	<i>114 400</i>	<i>117 500</i>	<i>128 100</i>
Andel av befolkningen	1,9	1,8	1,9	1,9	1,9	2,1
<i>varav kvinnor</i>	<i>1,7</i>	<i>1,6</i>	<i>1,6</i>	<i>1,6</i>	<i>1,6</i>	<i>1,7</i>
<i>varav män</i>	<i>2,2</i>	<i>2,1</i>	<i>2,2</i>	<i>2,3</i>	<i>2,3</i>	<i>2,5</i>

¹ I uppskattningen av folkbokföringsfelet ingår inte personer som vistas i landet utan laglig rätt och personer med samordningsnummer som vistas i landet tillfälligt. Se Skatteverkets årsredovisning för 2021 för mer information om metoden som använts för att uppskatta folkbokföringsfelet.

Källa: Skatteverket.

Antalet individer som ingår i folkbokföringsfelet har ökat över tid och även som andel av befolkningen ökade folkbokföringsfelet 2019. Av de som var felaktigt folkbokförda var ca 40 procent kvinnor och det har långsamt minskat över tid. Mäns överrepresentation bland individer med felaktig folkbokföring har därmed ökat och den ökade skillnaden mellan könen över tid var densamma för alla typer av fel. Felaktig adress låg till grund för mer än hälften av folkbokföringsfelet och andelen män i denna kategori var 59 procent. Det största felet bland dem med felaktig adress var att många personer var folkbokförda på en boarea som inte ansågs tillräcklig för antalet. I Skatteverkets attitydundersökning 2021 instämde varannan privatperson i påståendet att det är troligt att Skatteverket skulle upptäcka om någon i min omgivning fuskade med folkbokföringen, vilket var fler än 2020. Det var dock fortsatt betydligt mindre andel än de privatpersoner och företag som svarade på motsvarande fråga om skattefusk.

För att minska folkbokföringsfelet har Skatteverket bl.a. genomfört allt fler bosättningskontroller under de senaste två åren. Antalet bosättningskontroller var 10 procent högre än 2020. Av avslutade ärenden om bosättningskontroll avsåg 62 procent män vilket är en oförändrad nivå jämfört med de senaste två åren. Bosättningskontrollerna har lett till ändring i 82 procent av ärendena, och även om det var en minskning jämfört med 2020 (87 procent) är det fortsatt en indikation på att kontrollerna genomförs på områden där risken för fel var hög. Skatteverket anmälde totalt 840 folkbokföringsbrott under året, vilket var fler än 2020 (360). Däremot försämrades resultaten i ärendehantering med längre handläggningstider för ärenden om tilldelning av personnummer och flytt inom Sverige. En förklaring till de längre handläggningstiderna var att antalet ärenden som krävde komplettering ökade eftersom stödet för digital inlämning varit begränsat på grund av smittskyddsåtgärder vid servicekontoren. Därtill påverkades handläggningstiderna negativt av att handläggningen av ärenden som skedde på distans inte kunde utföras på samma sätt som på kontoret. I slutet av 2021 infördes inskanning av blanketter vilket ledde till en mer effektiv och enhetlig ärendehantering. Därtill tillfördes resurser för handläggning av de äldsta ärendena med resultatet att färre personer vid årsskiftet väntade på beslut om personnummer jämfört med i slutet av 2020.

Skatteverket har fram till juni 2022, tillsammans med åtta kommuner, genomfört pilotprojekt för att motverka felaktig folkbokföring (Fi2022/01781). Inom ramen för uppdraget genomfördes 920 utredningar av misstänkt felaktig folkbokföring och närmare 700 fel rättades. Ungefär hälften av felen berörde personer som lämnat Sverige men fortfarande var folkbokförda här.

Digital delgivning men fortsatt långa handläggningstider för betalningsföreläggande

En ansökan om att någon ska fullgöra en förpliktelse, t.ex. betala en skuld, kan fastställas efter ansökan om betalningsföreläggande eller handräckning hos Kronofogdemyndigheten. Under 2021 inkom ca 1,2 miljoner ansökningar vilket är i nivå med den senaste tioårsperioden med undantag för åren 2018–2020 då över 1,3 miljoner ansökningar inkom. Av ansökningarna riktades 88 procent mot fysiska personer och 41 procent återkallades efter att sökanden fått betalt eller en uppgörelse nåtts. Av ansökningarna som riktades mot fysiska personer avsåg 24 procent belopp om 500 kronor eller lägre. Utslagen, som är de beslut som fastställer en fordran och som borgenären kan använda för att ansöka om verkställighet, minskade med 4 procent till 620 000 utslag under 2021. Möjlighet att ta emot handlingar och bekräfta delgivning digitalt infördes 2021 och 45 procent av delgivningarna kvitterades digitalt under året. Handläggningstiden har minskat något men är fortfarande lång.

Tabell 2.8 Betalningsföreläggande och handräckning

Personer och dagar

	2017	2018	2019	2020	2021
Ansökningar mot fysiska personer					
Totalt	398 989	426 722	416 534	422 733	390 042
varav kvinnor	175 619	186 962	182 517	182 854	168 732
varav män	223 370	239 760	234 017	239 879	221 310
Tid från ansökan till utslag	66	67	74	123	106

Källa: Kronofogdemyndigheten.

Handräckning kan avse vanlig eller särskild handräckning. Det kom in 31 000 ansökningar om vanlig handräckning vilket var i nivå med 2020. Av dessa avsåg 94 procent avhysning. Särskild handräckning kan exempelvis avse att få tillgång till ett utrymme eller att upphöra göra något olovligt. Dessa handräckningar minskade med 6 procent till 1 129 ansökningar.

Tabell 2.9 Ansökningar och beslut om skuldsanering

Antal ansökningar, personer och procent

	2017	2018	2019	2020	2021
Antal ansökningar om skuldsanering					
Totalt	19 509	18 237	21 603	30 555	30 399
varav kvinnor	8 836	8 266	9 856	13 875	13 635
varav män	10 637	9 971	11 747	16 680	16 764
Andel beslut om skuldsanering¹	64	58	52	43	36
varav kvinnor	68	63	57	47	40
varav män	46	54	48	40	34

¹ Andel beslut om skuldsanering under året inkluderar ansökningar som inkommit tidigare år.

Källa: Kronofogdemyndigheten.

Antalet ansökningar om skuldsanering var i nivå med 2020. De flesta ansökningarna kom från personer i åldersgruppen 35–44 år. Andelen som beviljas skuldsanering

minskar vilket förklaras av att många unga inte uppfyller kraven för skuldsanering. Ett självskattningstest har lanserats i syfte att stödja sökandena i bedömningen av om de kan komma i fråga för skuldsanering. Andelen män som beviljats skuldsanering är för första gången högre än andelen kvinnor. De personer som beviljades skuldsanering 2021 hade sammanlagda skulder på 9,9 miljarder kronor. Genom beslutet sanerades 8,4 miljarder kronor bort vilket var i nivå med 2020. De 1,5 miljarder kronor som återstår ska betalas av under skuldsaneringsperioden. Sedan skuldsaneringens betalningsförmedling infördes (2016) har brister i betalningsförmedlingen identifierats som innebär en förhöjd risk för felaktig redovisning och försenade utbetalningar till borgenärerna. Under 2021 har förbättringsarbetet fortsatt med bland annat förbättrad rapportering till borgenärerna när betalplanen inte har följts. Personer som berörs av pågående skuldsaneringar har ökat med 1 600 till 52 600 personer under 2021. Antalet pågående omprövningar av skuldsaneringar ökade med 541 ärenden till 2 213 ärenden.

Kronofogdemyndigheten har i sitt arbete med tillsyn över konkursförvaltarna handlagt 7 089 konkursärenden, 784 ärenden färre än 2020. Av de 1 004 konkurser som avsåg fysiska personer gällde 21 procent kvinnor och 79 procent män. Cirka var fjärde person som försattes i konkurs var över 65 år. En utökad kontroll i lönegaranti-ärenden har förhindrat felaktiga utbetalningar på 1,1 miljoner kronor och gett förutsättningar för att återkräva felaktigt gjorda utbetalningar på ca 28 miljoner kronor. Genom nya arbetssätt har fler personer identifierats som kan komma i fråga för näringsförbud. Av de 12 ansökningar som har gjorts har 6 resulterat i slutliga näringsförbud och 4 i tillfälliga förbud. Samtliga som berördes av beslut om näringsförbud var män. I syfte att säkerställa att oberoende konkursförvaltare förordnas i konkursärenden har ett utökat arbete bedrivits för att säkerställa att konkursförvaltare som föreslås av konkursgäldenärer inte har några kopplingar till varandra.

Fortsatt stabilt förtroende för myndigheterna

Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten får höga resultat i förtroendeundersökningar. I Kantar Sifos anseendemätning 2021 – som är ett index från 0 till 100 – fick myndigheterna ett gott resultat. Ett anseendeindex på 50 eller över är ett högt anseende för myndigheter och medelvärdet var 35 för de 45 myndigheter som ingick i mätningen.

Tabell 2.10 Förtroendet för myndigheterna

Indexvärde	2017	2018	2019	2020	2021
Skatteverket	50	49	50	52	50
Tullverket	i.u.	40	35	39	40
Kronofogdemyndigheten	38	42	42	42	47

Källa: Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten.

Skatteverket fortsatte att hantera stödåtgärder med anledning av sjukdomen covid-19

De uppgifter Skatteverket fick 2020, att hantera tillfälliga anstånd med betalning av skatter och avgifter och omställningsstöd, pågick och utökades under 2021 med nya perioder samtidigt som uppgiften att ansvara för evenemangsstöd tillkom. Skatteverket har därutöver fortsatt lånat ut personal till Tillväxtverket för att arbeta med stödet vid korttidsarbete, vilket är en uppgift som flyttades till Skatteverket i april 2022. Arbetet med stödåtgärderna innebar att skyndsamt och ofta med kort varsel utveckla arbetsprocesser, it-stöd, informationsåtgärder och att bistå Regeringskansliet i lagstiftningsarbetet. Resurser har ställts om från Skatteverkets ordinarie verksamhet till helt nya arbetsuppgifter, såsom hantering av utbetalning av stöd. Under 2021 tog

Skatteverket emot ca 56 000 ansökningar och beviljade nästan 10,3 miljarder kronor i omställningsstöd (inkl. omställningsstöd till särskilt drabbade företag). Skatteverkets särskilda kontroller har omfattat de stödåtgärder som Skatteverket direkt ansvarar för. Även sådana företag som fått stöd som administreras och betalas ut av andra myndigheter har granskats ur ett beskattningsperspektiv. I de extra ändringsbudgetar som riksdagen beslutade om i enlighet med regeringens prop. 2020/21:77, prop. 2020/21:83, prop. 2020/21:121 och prop. 2020/21:166 ökades Skatteverkets förvaltningsanslag med 410 miljoner kronor för de nya uppgifterna. Skatteverket har beräknat kostnaderna för hanteringen av stödåtgärderna till ca 305 miljoner kronor.

2.5.3 Motverka brottslighet

Myndigheterna inom utgiftsområdet har arbetat för att förebygga och motverka brottslighet.

Fortsatt ökad samhällsnytta

Tullverket beräknar samhällsnyttan av beslagtagna narkotika och dopningsmedel respektive beslagtagna och omhändertagna alkohol och tobak. Beslagen av narkotika och dopningsmedel beräknas till ett samhällsekonomiskt värde motsvarande kostnaden för missbruk. Samhällsnyttan varierar över enskilda år bl.a. beroende på vilka preparat som beslagtas. Ju farligare ett preparat är desto högre samhällsnyttovärde ges ett beslag av just det preparatet. Samhällsnyttan gällande alkohol- och tobaksbeslag motsvaras av skattebortfallet.

Tabell 2.11 Samhällsnytta av beslag

Miljoner kronor

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beslag av narkotika och dopningsmedel	1 057	1 456	3 001	2 655	2 487	3 368	3 528
Alkohol- och tobaksbeslag	154	119	164	84	123	110	89
Total samhällsnytta	1 211	1 575	3 165	2 739	2 610	3 478	3 617

Källa: Tullverket.

Samhällsnyttan beräknad utifrån beslag av narkotika och dopningsmedel ökade även under 2021 och är det högsta beräknade värdet på tio år. Huvuddelen av samhällsnyttan (ca 93 procent) kan hänföras till beslagen av cannabis, amfetamin och kokain. Mängden beslag av amfetamin och kokain ökade med 50 procent (332 kg) respektive 21 procent (261 kg) jämfört med 2020, medan mängden beslagtagna cannabis minskade med 15 procent (3 299 kg). Den kraftiga ökningen av beslaget amfetamin kan förklaras av några få men mycket stora beslag. Ökningen av beslaget kokain – både kvantitativt och antal beslag – kan bl.a. kopplas till att den skandinaviska marknaden utmärker sig som särskilt vinstgivande. Även beslagen av övrig narkotika och narkotiska läkemedel visar såväl minskningar som ökningar jämfört med föregående år. Heroinbeslagen minskade med 95 procent från 22 kg 2020 till 1 kg 2021 och kat minskade med 56 procent från drygt 3,4 ton 2020 till drygt 1,5 ton 2021. Den kraftiga minskningen avseende heroin tros delvis förklaras av pandemin, men samtidigt har inte marknaden minskat, och beslagsmängden speglar inte utvecklingen för marknaden. Beslagen av tramadol, som är ett narkotiskt läkemedel, ökade med nästan det dubbla (nära 726 000 tabletter) jämfört med 2020 (drygt 382 000 tabletter). Ökningen kan hänföras till framför allt två stora beslag, ett på 100 000 tabletter och ett på nästan 250 000 tabletter.

Mängden beslagtagna alkohol och tobak var betydligt lägre under 2021 jämfört med 2020 förutom de varor som sorteras under benämningen Övrig tobak där bl.a. snus, röktobak, vattenpiptobak, vätska till e-cigarettor och andra nikotinhaltiga produkter

ingår. Den enskilt största ökningen stod vätska till e-cigarett för, där ökningen av den beslagtagna mängden uppgick till 320 procent (från 3 liter 2020 till 13 liter 2021). Minskningen av beslagtagna alkohol tros bero på det minskade resandet under pandemin. Ökningen gällande beslag av övrig tobak har sin förklaring i att flera mycket stora beslag av både röktobak och vattenpipstobak gjordes under året.

Antalet beslag av skjutvapen var betydligt lägre 2021 (85) än 2020 (142). Även beslagen av start- och gasvapen och vapendelar var färre 2021 (30 respektive 165) jämfört med 2020 (50 respektive 247). En delförklaring till minskningen kan vara att Tjeckien – varifrån många start- och gasvapen härstammar – under 2021 införde en lagändring som innebar en omklassificering av sådana vapen så att de inte kan beställas på distans från i övriga EU-länder.

Tullverkets arbete mot organiserad brottslighet har bidragit till att 22 kriminella nätverk slagits ut, vilket är en minskning jämfört med 2020. Skälet är främst att myndigheten har haft flera komplexa ärenden som inneburit tidskrävande utredningar, exempelvis med krypterade applikationer som Encrochat, och som ännu inte avgjorts i domstol. Antalet lagförda för grov brottslighet för 2021 var 207 personer, vilket är en minskning med nio personer jämfört med 2020. Flera misstänkta som ännu inte har kunnat lagföras har dock identifierats i flera utredningar.

Utmätningar minskade brottsvinsterna

Genom jourverksamhet säkerställer och utmäter Kronofogdemyndigheten tillgångar som påträffas utanför ordinarie arbetstid hos gäldenärer som misstänks för eller har samröre med organiserad brottslighet.

Tabell 2.12 Utmätt belopp i arbetet med att förebygga och motverka brott

Miljoner kronor

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Utmätt belopp i jourverksamheten	4,9	5,0	6,7	4,7	6,5	7,4	7,3
Utmätt belopp i samverkansinsatser ¹	43,0	51,0	53,0	48,0	44,0	60,0 ²	60, 5 ²
Totalt utmätt belopp	47,9	56,0	59,7	52,7	50,5	67,4	67,8

¹ Utmätt belopp i samverkansinsatser initierade inom ramen för den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet (Ju2015/09350/PO).

² Utmätt belopp i samverkansinsatser enligt not 1 samt belopp som utmätts i insatser som Kronofogdemyndigheten själv initierat. Dessa belopp har myndigheten följt upp fr.o.m. 2020 då myndigheten fick tillfälliga medel för att förebygga och motverka brott (prop. 2019/20:1, utg.omr. 3 avsnitt 5.4.1).

Källa: Polismyndigheten och Kronofogdemyndigheten.

På grund av en tillfällig anslagsökning under 2020–2022 har Kronofogdemyndigheten kunnat delta i fler samverkansinsatser vilket medfört att det utmätta beloppet har ökat. Tullverket och Kronofogdemyndigheten har tillsammans med flera andra myndigheter vidtagit insatser bl.a. på flygplatser och i hamnar och där utmätt egendom tillhörande skuldsatta med kopplingar till organiserad brottslighet. Kronofogdemyndigheten har också stärkt och utvecklat det interna arbetet med att förebygga och motverka brott. Från att till största delen ha arbetat för att förebygga och motverka brott i det verkställande arbetet bidrar vid utgången av 2021 hela den operativa verksamheten i det arbetet. Inom den summariska processen har systematiken för att tidigt upptäcka bedrägeriförsök utvecklats och resulterat i att 963 ogrundade ansökningar till ett värde av drygt 26 miljoner kronor stoppats. Under 2020 stoppades 340 ansökningar till ett värde av 160 miljoner kronor. Myndigheten avslog 140 ansökningar om skuldsanering med misstänkt koppling till organiserad brottslighet till ett värde av 500 miljoner kronor som därmed inte har sanerats bort. Kronofogdemyndigheten har under 2021 ägnat särskild uppmärksamhet åt att förhindra missbruk av den statliga lönegarantin. Åtgärderna har resulterat i att felaktiga utbetalningar om 1,1 miljoner kronor har

förhindrats jämfört med 4,2 miljoner kronor 2020. Under 2021 har Kronofogdemyndigheten bedömt att 28 miljoner kronor varit möjliga att återkräva jämfört med 16,1 miljoner kronor 2020.

Skatteverket fortsatte att förstärka brottsutredningsverksamheten 2021 och 1 535 brottsutredningar avslutades, vilket är ca 170 fler än föregående år. Av inkomna ärenden ökade andelen ärenden som kategoriseras som mindre tidskrävande eftersom folkbokföringsbrott i huvudsak hör till denna kategori. Genomsnittlig utredningstid för mängdärenden ökade med ca 50 dagar jämfört med 2020 och utredningstiden var över dubbelt så lång som 2019. Förklaringen är att mängdärendena blivit mer komplexa och svåra att utreda. Skatteverket påbörjade ett utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i upprättade brottsanmälningar från folkbokföringsverksamheten. Ett gemensamt metodstöd som Skatteverket tar fram tillsammans med Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten förväntas också leda till kortare utredningstider.

Skatteverkets närvaro i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet ökade och har främst skett på regional och lokal nivå. Det sammanlagda beloppet avseende beslut om höjd skatt respektive betalningssäkring var i nivå med resultatet 2020. Folkbokföringsverksamheten hade fortsatt allt större betydelse i det gemensamma arbetet och i Polismyndighetens årliga redovisning av verksamhet som har bedrivits i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet anges att fler kontroller av bosättning resulterade i beslut om ändrad folkbokföring. Det regeringsuppdrag som Skatteverket ledde för att komma åt felaktig folkbokföring kopplad till organiserad brottslighet resulterade i att ca 500 strategiska adresser identifierades och över 1 500 utredningar slutfördes (Fi2021/03228). Dessa utredningar innebar att ca 200 individer avregistrerades som utflyttade, 150 misstänkta fall av utnyttjade identiteter identifierades och ett 40-tal anmälningar om folkbokföringsbrott gjordes.

2.6 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Regeringens samlade bedömning är att måluppfyllelsen är god och att myndigheternas insatser i hög grad bidrar till att uppfylla målet för utgiftsområdet. Riksrevisionen har granskat myndigheternas årsredovisningar och bedömt att dessa i allt väsentligt är rättvisande.

2.6.1 Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn

Myndigheternas verksamhet och resultat följer samhällsutvecklingen och konjunkturläget vilket t.ex. kan noteras i att skatteintäkterna och det belopp som Kronofogdemyndigheten har drivit in har ökat. Uppbördsförlusterna ökade jämfört med tidigare år vilket berodde på ett fåtal större ärenden.

Regeringen bedömer att ett sammantaget skattefel om ca 45 miljarder kronor för de skatteslag som Skatteverket har kunnat bedöma får anses vara begränsat. I ljuset av att det årligen betalas in ca 2 000 miljarder kronor i skatter och avgifter tyder skattefelets storlek på att allmänhetens och företagens vilja att betala skatt är god och att Skatteverkets arbete med att säkerställa eftersträvade skatte- och avgiftsintäkter är effektivt. Regeringen bedömer att de informations- och kunskapsinsatser samt kontroller som har genomförts har bidragit till att begränsa skattefelet. Regeringen ser positivt på Tullverkets pågående arbete för att bättre kunna bedöma skattefelet och kommer att följa det fortsatta arbetet.

2.6.2 Bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag

Utgiftsområdets myndigheter bidrar i flera fall med information som ligger till grund för andra myndigheters beslut om bidrag och utbetalningar. Resultatet för folkbokföringsverksamheten var fortfarande inte tillfredsställande. Regelförändringar har genomförts för att skapa ordning och reda i folkbokföringen, och regeringen följer utvecklingen avseende bl.a. kvalitet och handläggningstider. Det kräver ett intensifierat och långsiktigt arbete för att förbättra folkbokföringen och dess bidrag till måluppfyllelsen. De långa handläggningstiderna för betalningsföreläggande har inneburit att borgenärer inte fått sina fordringar fastställda lika snabbt som tidigare år. Regeringen följer Kronofogdemyndighetens arbete för att förbättra måluppfyllelsen.

Allmänhetens och företagens förtroende för myndigheterna inom utgiftsområdet har historiskt sett varit högt. Regeringens bedömning utifrån myndigheternas ranking i kvalitets- och anseendemätningar är att förtroendet är fortsatt högt och att samtliga myndigheter bedriver ett positivt och långsiktigt arbete för att stärka allmänhetens och företagens förtroende.

2.6.3 Motverka brottslighet

Regeringen bedömer att myndigheternas arbete med att motverka brottslighet har gett tillfredsställande resultat. Resultatet av Tullverkets brottsbekämpande arbete, både i form av samhällsnytta och i antalet beslag, har bidragit till att motverka brottslighet. Arbetet med att upptäcka och förhindra brottslighet i ärenden som handläggs hos Kronofogdemyndigheten har visat positivt resultat. Även Skatteverkets arbete med att upptäcka, förhindra och utreda brott har utvecklats fördelaktigt. Allt fler folkbokföringsbrott har utretts och regeringen bedömer att det tillsammans med utförda bosättningskontroller och utredningar av andra uppgifter som registrerats i folkbokföringen har förebyggt och motverkat brottslighet.

Regeringen ser positivt på hur utgiftsområdets myndigheter har bidragit till arbetet inom den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. Genom att respektive myndighets verktyg kan utnyttjas i samverkan har större effekt uppnåtts än om vardera myndigheten hade agerat på egen hand. Det har medfört goda resultat.

2.7 Politikens inriktning

Allmänhetens och företagens förtroende för Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten påverkar myndigheternas möjligheter att bidra till målen för utgiftsområdet. Myndigheternas insatser för att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn, underlätta för allmänhet och företag att göra rätt för sig och motverka brottslighet är därför fortsatt viktiga. Skatteverkets, Tullverkets och Kronofogdemyndighetens verksamheter bidrar till mål inom flera politikområden och det är därför betydelsefullt att samverkan med berörda myndigheter fortsatt vidareutvecklas och förbättras.

2.7.1 Säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn

Allmänhet och företag ska ha ett högt förtroende för det svenska skattesystemet. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten ska fortsatt prioritera insatser för att säkerställa enhetlighet och rättssäkerhet i sina respektive verksamheter. De regelverk och rutiner som myndigheterna själva disponerar över ska vara så enkla som möjligt. Myndigheterna ska fortsatt utveckla arbetssätt och samverkan för att säkerställa att rätt skatter, tullar, avgifter och andra åtaganden fullgörs i rätt tid.

Skattefusk och skatteundandragande skadar en fri och rättvis konkurrens och undandrar samhället stora inkomster vilket drar undan resurser från vår gemensamma välfärd. Att motverka skattefusk och skatteundandragande är en fortsatt politisk prioritering.

2.7.2 Bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag

Myndigheterna ska bidra till ett väl fungerande samhälle där det är enkelt att göra rätt, där var och en gör rätt för sig och inte blir överskuldssatt.

Felaktigheter i folkbokföringen skapar problem för hela samhället. Uppgifterna från folkbokföringen ligger till grund för bl.a. andra myndigheters beslut och åtgärder. För att få bättre kontroll över vilka som befinner sig i Sverige olovligt, och för att bekämpa välfärdsbrottsligheten och den organiserade kriminaliteten är det viktigt att staten stärker kontrollen över folkbokföringen. Fusk med folkbokföringsuppgifter är ofta ett led i den organiserade brottsligheten. Felaktiga folkbokföringsuppgifter används av kriminella för att bl.a. tillskansa sig välfärdsförmåner och bidrag. En stärkt folkbokföring ger staten bättre förutsättningar att bekämpa brott, hindra framväxten av utanförskap och viktig kunskap i arbetet med att motverka problem som exempelvis trångboddhet. Regeringen avsätter därför medel för att förbättra folkbokföringen genom folkräkning. Skatteverkets riktade kontroller i områden där risken för felaktig folkbokföring bedöms vara stor är en viktig del av satsningen. Skatteverket ska i ett första skede öka såväl antalet kontrollbesök som de förebyggande och kunskaps- höjande insatserna i sådana områden. Arbetet ska genomföras i samverkan med t.ex. andra statliga myndigheter, kommuner, fastighetsägare samt företrädare för lokalsamhället. Regeringen avser också att ge Skatteverket i uppdrag att ta fram förslag på vilka ytterligare åtgärder som är möjliga och lämpliga att genomföra.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att genomföra en folkräkning (bet. 2021/22:SkU17 punkt 16, rskr. 2021/22:255). Utskottet anför att regeringen ska fatta beslut om och genomföra en nationell folkräkning och säkerställa genomförandet genom uppdrag till berörda myndigheter (bet. 2021/22:SkU17 s. 55-57). Eftersom det i denna proposition föreslås ökat anslag till Skatteverket för förbättrad folkbokföring genom folkräkning anser regeringen att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat.

Kronofogdemyndighetens kompetens är viktig för att tidigt identifiera företeelser och fenomen som kan leda till överskuldssättning. Kronofogdemyndigheten ska utifrån denna kunskap vidta förebyggande åtgärder samt stödja parterna att själva lösa sina mellanhavanden på frivillig väg. En snabb och korrekt handläggning av ärenden hos Kronofogdemyndigheten är av vikt för att skulder ska betalas och bl.a. kreditgivare ska få tillgång till aktuell information.

Digitala lösningar bidrar till ökad rättssäkerhet, kvalitet och effektivitet. De digitala tjänsterna för allmänhet och företag bör därför anpassas till olika behov och förutsättningar så att allmänhet och företag i första hand kan lämna uppgifter digitalt.

Sedan den 1 oktober 2022 är Skatteverket sektorsansvarig myndighet för beredskapssektorn Försörjning av grunddata. Det innebär bland annat att Skatteverket ska driva på arbetet inom beredskapssektorn och verka för samordning. Myndigheten behöver därför stärka krisberedskapsarbetet och utveckla formerna för samverkan.

2.7.3 Motverka brottslighet

Brottsligheten, särskilt den organiserade brottsligheten, hotar sammanhållningen och tryggheten i vårt samhälle. Brotten ska förebyggas och motverkas med oförminskad kraft med alla till buds stående verktyg. Svartarbete, smuggling, skatteundandragande och penningtvätt är exempel på allvarlig brottslighet som ska stoppas. I det arbetet har Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten viktiga verktyg till sitt förfogande. Myndigheterna behöver kontinuerligt uppmärksamma risker och identifiera effektiva motåtgärder eftersom brottslingar hittar nya och fler tillvägagångssätt för att agera och finansiera sin verksamhet. Samverkan med andra är central för att motverka brottslighet eftersom frågorna är komplexa och berör flera myndigheter.

Tullverket har en avgörande roll i att stoppa narkotika och skjutvapen från att föras in i landet. Det är viktigt att Tullverket kan bibehålla en hög ambition i det brottsbekämpande arbetet och i kontrollverksamheten. Regeringen aviserar kommande lagstiftningsförslag om utökade möjligheter att använda hemliga och preventiva tvångsmedel (utg.omr. 4 avsnitt 3.8). Det kommer att ge Tullverket och Skatteverket nya verktyg för att bekämpa och förhindra fler brott. Regeringen aviserar även kommande förslag om ny förverkandelagstiftning som påverkar Skatteverkets borgenärsverksamhet (utg.omr. 4 avsnitt 3.).

Kronofogdemyndighetens arbete utgör en betydelsefull länk i kedjan av de åtgärder som kan vidtas mot organiserad brottslighet. En sådan åtgärd är den nya utökade möjligheten att utmäta egendom på distans. Det är viktigt att myndigheten använder den för att stoppa finansieringen av brottslighet och se till att brottsvinsterna inte kommer de kriminella till del.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Skatteverket

Tabell 2.13 Anslagsutveckling 1:1 Skatteverket

Tusental kronor

2021	Utfall	8 173 138	Anslagssparande	429 850
2022	Anslag	8 304 898 ¹	Utgiftsprognos	8 311 473
2023	Förslag	8 199 362		
2024	Beräknat	8 461 261 ²		
2025	Beräknat	8 603 513 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 8 305 720 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 8 306 457 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Skatteverkets förvaltningsutgifter inklusive vissa nämnder och bidrag till vissa internationella organisationer inom skatteområdet samt maximalt 30 000 000 kronor i ersättningsbelopp enligt vissa lagar.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.14 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:1 Skatteverket

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	8 202 898	8 202 898	8 202 898
Pris- och löneomräkning ²	90 586	245 898	387 177
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-94 122	12 465	13 438
<i>varav BP23³</i>	<i>83 850</i>	<i>188 000</i>	<i>188 000</i>
– Ny struktur civilt försvar - sektorsansvariga myndigheter	7 500	7 500	7 500
– Ny förverkandelagstiftning	1 350	2 500	2 500
– Utökade hemliga och preventiva tvångsmedel		8 000	8 000
– Förbättrad folkbokföring genom folkräkning	75 000	170 000	170 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	8 199 362	8 461 261	8 603 513

1 Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2 Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

3 Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Regeringen föreslår att anslaget ökas för förbättrad folkbokföring genom folkräkning. Anslaget föreslås ökas med 75 miljoner kronor 2023 och beräknas ökas med 170 miljoner kronor 2024 och 2025 samt 95 miljoner kronor 2026.

Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Den nya strukturen medför ytterligare uppgifter för Skatteverket. Anslaget föreslås därför ökas med 7,5 miljoner kronor fr.o.m. 2023. Finansiering sker genom att anslaget 2:4 *Krisberedskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap föreslås minskas med totalt 249 miljoner kronor fr.o.m. 2023.

För att finansiera Skatteverkets kostnader med anledning av kommande förslag om ny förverkandelagstiftning föreslår regeringen att anslaget ökas med 1,35 miljoner kronor 2023. Anslaget beräknas öka med 2,5 miljoner kronor fr.o.m. 2024. Vidare beräknas anslaget ökas med 8 miljoner kronor fr.o.m. 2024 för kommande lagstiftningsförslag om utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

I budgetpropositionen för 2021 beräknades anslaget ökas med anledning av att totalförsvaret ska stärkas. Anslaget ökas därför med 7 miljoner kronor 2023.

I budgetpropositionen för 2022 ökades anslaget för Skatteverkets hantering av omställningsstöd. Anslaget minskas nu planenligt med 120 miljoner kronor eftersom det rörde sig om en tillfällig förstärkning under 2022. I budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget för att stärka arbete med att bekämpa välfärdsbrott och effektivisera folkbokföringsverksamheten. Anslaget minskas planenligt med 30 miljoner kronor till en kvarvarande förstärkning om 28 miljoner kronor fr.o.m. 2023. Anslaget minskas även planenligt med 10 miljoner kronor eftersom en tillfällig förstärkning av arbetet mot skattefusk upphör 2023. Vidare minskas anslaget planenligt med sammanlagt 27 miljoner kronor 2023 för att arbete med bl.a. nya regler om faderskap och föräldraskap och ett nytt grundläggande omställnings- och kompetensstöd avslutas under 2022.

Regeringen föreslår att 8 199 362 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Skatteverket* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 8 461 261 000 kronor respektive 8 603 513 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.15 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Skatteverket

Tusental kronor

Verksamhet	Ack.resultat t.o.m. 2021	Resultat år 2022	Verksamhetens intäkter 2023	Kostnader som ska täckas 2023	Resultat år 2023	Ack. Resultat utgående 2023
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna inte disponeras av myndigheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Meddelat förhandsbesked och låneförbud						
	0	0	500	500	0	0
Äktenskapsregistret						
	0	0	6 000	6 000	0	0
Europeiskt arvsintyg						
	0	0	600	600	0	0
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Namnären den						
	-377	2 000	17 000	19 000	0	-377
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet ¹						
	45 558	3 964	740 700	780 150	-39 450	10 072
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och finansierar en bestämd del av verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
ID-kort						
	0	0	64 000	64 000	0	0
Prissättningsbesked och särskilt uppskattningsvärde på fastighet						
	0	0	1 900	1 900	0	0
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet						
	-	-	-	-	-	-

¹Avser administration av ålderspension med ersättning från AP-fonderna och premiepensionssystemet, ersättning från Kronofogdemyndigheten för verksamhetsstöd, SPAR, tjänsteexport och aviseringssystemet för folkbokföringen.

Källa: Skatteverket.

2.8.2 1:2 Tullverket

Tabell 2.16 Anslagsutveckling 1:2 Tullverket

Tusental kronor

2021	Utfall	2 275 673	Anslagssparande	63 678
2022	Anslag	2 481 672 ¹	Utgiftsprognos	2 470 993
2023	Förslag	2 588 670		
2024	Beräknat	2 783 446 ²		
2025	Beräknat	2 642 085³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 714 289 tkr i 2023 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 524 033 tkr i 2023 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Tullverkets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.17 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:2 Tullverket

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 481 672	2 481 672	2 481 672
Pris- och löneomräkning ²	43 613	107 955	161 723
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer <i>varav BP23³</i>	63 385	193 819	-1 310
<i>– Utökade hemliga och preventiva tvångsmedel</i>		65 000	65 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 588 670	2 783 446	2 642 085

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För kostnader med anledning av kommande lagstiftningsförslag om utökade möjligheter att använda hemliga och preventiva tvångsmedel beräknas anslaget öka med 65 miljoner kronor fr.o.m. 2024.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2022 att anslaget skulle öka med sammanlagt 75 miljoner kronor, varav 70 miljoner kronor till förstärkning av myndighetens operativa verksamhet och för it-utveckling och 5 miljoner kronor till arbete mot avfallsbrottslighet. Vidare beräknades anslaget öka med 90 miljoner kronor för 2023 och med 105 miljoner kronor fr.o.m. 2024.

Riksdagen beslutade den 22 november 2021 att utöver regeringens förslag i budgetpropositionen för 2022 tillföra anslaget ytterligare 100 miljoner kronor, dvs. en ökning av anslaget om totalt 175 miljoner kronor. I samma beslut beräknades anslaget öka med totalt 240 miljoner kronor för 2023 och med 305 miljoner kronor för 2024. För 2023 ökas anslaget planenligt med 65 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 2 588 670 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Tullverket* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 783 446 000 kronor respektive 2 642 085 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 2.18 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Tullverket**

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Verksamhetens intäkter 2023	Kostnader som ska täckas 2023	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna inte disponeras av myndigheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Dröjsmålsränta	72 383	360	370	0	370	73 113
Avgift för tullkontroll eller annan tillämpning av tullagstiftningen	-6	27	35	0	35	56
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdrags- verksamhet	394	0	0	0	0	394
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera en bestämd del av verksamheten						
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdrags- verksamhet	-148	15	70	55	15	-118

Källa: Tullverket

2.8.3 1:3 Kronofogdemyndigheten**Tabell 2.19 Anslagsutveckling 1:3 Kronofogdemyndigheten**

Tusental kronor

2021	Utfall	2 084 786	Anslagssparande	37 581
2022	Anslag	2 145 164 ¹	Utgiftsprognos	2 131 832
2023	Förslag	2 135 259		
2024	Beräknat	2 127 559 ²		
2025	Beräknat	2 178 497³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 2 065 214 tkr i 2023 års prisnivå.³ Motsvarar 2 065 214 tkr i 2023 års prisnivå.

Anslaget får användas för Kronofogdemyndighetens förvaltningsutgifter samt för forskning inom exekutionsområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.20 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:3 Kronofogdemyndigheten

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 145 164	2 145 164	2 145 164
Pris- och löneomräkning ²	26 771	92 338	145 908
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-36 676	-109 943	-112 575
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 135 259	2 127 559	2 178 497

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

I budgetpropositionen för 2021 ökades anslaget tillfälligt med 50 miljoner kronor årligen för att digitalisera delar av Kronofogdemyndighetens verksamhet. Anslaget minskas nu planenligt med 10 miljoner kronor av den tillfälliga förstärkningen. Anslaget beräknas minskas med 40 miljoner kronor fr.o.m. 2024.

I budgetpropositionen för 2021 ökades anslaget tillfälligt med 30 miljoner kronor årligen för att stäkra en snabb och korrekt handläggning då fler ärenden förväntades inkomma till följd av sjukdomen covid-19. Anslaget ökas planenligt med 30 miljoner kronor 2023 och beräknas minskas med 30 miljoner kronor 2024.

I budgetpropositionen för 2020 ökades anslaget tillfälligt för att stärka bekämpningen av välfärdsbrott. Anslaget minskas nu planenligt med 20 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 2 135 259 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Kronofogdemyndigheten* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 2 127 559 000 kronor respektive 2 178 497 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.21 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Kronofogdemyndigheten

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat år 2022	Verksamhet ens intäkter 2023	Kostnader som ska täckas 2023	Resultat år 2023	Ack. resultat utgående 2023
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna inte disponeras av myndigheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Kronofogdemyndighetens avgifter	-5 637	0	1 654 595	1 654 598	0	-5 637
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
15–21 §§ avgiftsförordningen	0	0	105	105	0	0
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet	2 389	1 304	12 649	13 581	-932	153

Källa: Kronofogdemyndigheten.